



Araling Panlipunan

Ikatulong Kwartar – Ikapitong Semana
Pilyego sa mga Buluhaton sa Pagkat-on
(Learning Activity Sheets – LAS)

Mahatagan og Importansya ang mga Nagkalain-laing
Grupo sa mga Tawo sa Kaugalingong Probinsya og
Rehiyon. **AP3PKR- IIIf-7**

Gisulat ni :

Celedonia C. Masumbol
Magsaysay Elementary School
SDO – Dinagat Islands

Tagahan-ay :

Marlyn B. Crisostomo
Ulong Guro/Head Teacher I

Adelyn P. Espina
Master Teacher II

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE



Sinugdanan

Ang Pilyego sa mga Buluhaton sa Pagkat-on **(Learning Activity Sheets – LAS)** ginahimo og sinulat para sa batang kapareho mo nga naa sa Ikatulong ang-ang aron mahatagan og importansya an mga magkadaiyang grupo sa mga tawo sa kaugalingong probinsya ug rehiyon. Ang mga buluhaton nga makita sa pilyego gilauman nga makatabang sa imo para masabtan ug makat-unan sa sayon og epektibong pamaagi.

Ang Pilyego sa mga Buluhaton sa Pagkat-on nagahisgot sa :

Patulun-an 1: Mailhan ang mga Nagkalain-laing Grupong Tawo sa Kaugalingong Probinsya ug Rehiyon .

Pagtulun-an 2:Paghatag og Importansya sa mga Nagkalain-laing Grupong Tawo sa Kaugalingong Probinsya ug Rehiyon.

Pagkatapos sa mga buluhaton, ikaw gilauman nga :

1. Maila ang mga nagkalain-laing grupong tawo sa kaugalingong probinsya ug rehiyon.
2. Mahatagan og importansya ang nagkalain-laing grupong tawo sa kaugalingong probinsya ug rehiyon.
3. Napakita ang mga paagi sa pagtabang sa mga nagkalain-laing grupong tawo sa kaugalingong probinsya ug rehiyon.



Sulayi Kini

Direksyon: *Lingini ang letra sa hustong tubag.*

- 1.) Asa dinhi ang netibong grupo?
 - A. Amerikano
 - B. Aeta/Ayta
 - C. Espanyol

- 2.) Nakit-an nimo nga gikataw-an ang imo klasmet si Elna tungod kay mamanwa siya, unsa ang angayan nimong buhaton?
 - A. Sumbagon o awayon ang mga klasmet.
 - B. Isumbong sa pulis ang mga klasmet.
 - C. Badlongon sila ug ingnon nga dili maayo ang ila gihimo.

- 3.) Unsaon nimo pagtabang ang mga netibong grupo na naapektuhan sa Bagyong Auring?
 - A. Paghatag ug senina, pagkaon og uban pa nilang panginahanglan.
 - B. Dili sila panumbalingon.
 - C. Kataw- an sila.

- 4.) Adunay bag –ong estudyante sa inyong eskwelahan og usa siya ka Muslim ,unsay imo himuon aron iyang masinati nga welcome siya sa inyo klase ?
 - A. Awayon siya
 - B. Amigohon siya.
 - C. Sungugon siya.

- 5.) Nakita nimo nga ang mga Muslim lain og pamaagi sa pagsimba kumpara sa imo ,unsa may imong buhaton?
 - A. Magpakita og pagrespeto sa ilang tinoohan.

- B. Kataw-an sila tungod kay lain sila ug tinooohan.
C. Badlungon sila kay sayop ang ila pamaagi sa pagsimba.



Hibalo-i Kini

Pagtulun-an 1:

Ang kada probinsya og rehiyon adunay mga nagkalain-laing tawo nga nagpuyo. Mga tawo nga nagkalain lain og kolor sa panit, tinooohan, tradisyon, pamatasan, inistoryahan og hitsura. Apan luyo sa pagkamanaglahi kitang tanan nahiusa sa usa lang kapangalan nga gitawag ug katawahan.

Kauban niani ang mga netibong grupo sama sa Mamanwa, Ayta, Manobo, Badjao og uban pa. Aduna puy grupo sa mga Cebuano, Boholano, Waray, Surigaonon, Bisaya og Muslim og uban pa nga maoy kasagarang nagpuyo sa Probinsya nan Dinagat og sa Rehiyon Caraga. Bisan pa sa pagkamanaglain – laing grupo kini dili nahimong babag aron magkahiusa ang tanan. Hinoon nahimo kining dakong tabang aron mamahimong mauswagon ang usa ka probinsya ug rehiyon. Dinhi maipakita ang Cultural Diversity sa matag grupo. Tungod niini nahimong mahinongdanon, makahuluganon ug nakadugang og katahum sa usa ka lugar. Ang nagkalain-laing grupo sa mga tawo maoy nahimong timailhan sa usa ka probinsya ug rehiyon. Sila ang nagdala og kadungganan sa kaugalingong lugar. Ang pagka managlahi maoy hinungdan nga mamahimong adunahan ang usa ka dapit sa kultural na aspeto. Sila ang usa sa mga importanteng bahandi sa kaugalingong probinsya o rehiyon. Ang mga tawo nga mamahimong instrumento aron mapalambo ang katibuk-ang aspeto sa probinsya o rehiyon ug aron sayon ang pagkab-ot sa mga tinguha sa usa ka lugar.

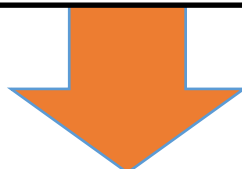
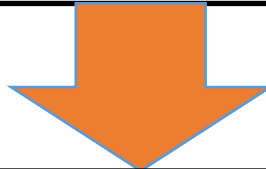
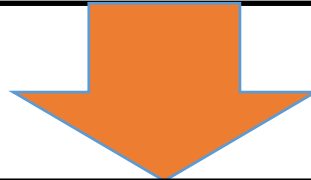
Pagtulun-an 2:

“Higugmaa ang imo isigkatawo”. Mao kini ang usa sa Bulawanong sugo sa atong Ginoo. Buot ipasabot nga matag tawo adunay kaakuhan nga angay natong pagahimoon. Ang paghigugma sa atong isigkatawo bisan pa sa atong panagkalain – laing grupo nga giapilan. Kini dili mamahimong rason aron atong ipakita ang pagrespeto ug paghatag og importansya sa tawo bisan pa kauban sila sa netibong sektor o pundok sa atong probinsya o rehiyon. Apan sa bag – ong panahon ang mga netibong grupo maoy kasagaran nahimong biktima sa pagpandaugdaug ug pagpanlupig nga dapat dili angay matagamtaman sa atong mga kaigsoonang netibo. Busa aron maprotektahan sila. Gipahingpit pag- imposar sa atong gobyerno ang usa ka balaod nga gitawag na Human Rights o Tawhanong Katungod. Ikaw, isip usa ka bata aduna kay mahimo aron imo mapakita ang imo paghatag ug importansya o pagtagad sa mga nagkalain-laing grupo sa mga tawo sa imong kaugalingong probinsya o rehiyon. Usa na diana mao ang pagrespeto sa ilang tawhanong katungod ug pagtabang kanila sa ginagmay nga mga paagi na makaya nimo sama sa pakig-amigo ug pakig-istorya nila. Kitang tanan gihimo ug gihigugma sa Diyos sa pantay nga paagi sa walay pinalabi. Busa angayan natong sundon ug ipakita ang atong gamhanang Diyos isip iyang katawhan. Ang paghigugmaay sa usag-usa maoy pundasyon sa pagkahiusa ug pagtinabangay kay kitang tanan konektado man. Matod pa sa ginaingon “Walay Tawong Mabuhi nga Mag-inusara.”



Mga Buluhaton sa Pagkat-on

Buluhaton 1: Isulat sa mga kahon ang imong mga tubag. Unsa nga mga pamaagi ang kaya nimong buhaton aron imong mapakita ang paghatag ug importansya sa mga netibong grupo ug sa uban pang grupo? Balika ug basa ang gisaysay ug pangitaa didto ang ubang mga tubag apan kon naa pa kay ikadugang mas maayo.



Buluhaton 2:

Isuwat sa blangko ang  kung ang nakasulat maayo ug  kung dili – maayo.

_____ 1.Makigdula sa klasmet nga Ayta.

_____ 2.Makig-istorya sa klasmet nga lain ug hitsura.

_____ 3.Paghatag ug respeto sa mga tawo .

_____ 4.Makighiusa ug muapil sa maayong programa na ginahimo sa ubang grupong mga tawo.

_____ 5. Paghatag ug laing pangalan sa netibong grupo pareha sa aliwas, agta ug uban pa na dili makaayo sa ilang pagkatawo.

Rubrik sa Buluhaton 1

5 – Nasaysay ug klaro ang mga impormasyon mahitungod sa mga nagkalain-laing grupo sa mga tawo sa Probinsya sa Dinagat ug ang ilang nahimo nga kaayohan sa Probinsya sa Dinagat.

3 - Nasaysay pero dili klaro ang mga impormasyon mahitungod sa mga nagkalain-laing grupong tawo sa

Probinsya sa Dinagat ug ang ilang nahimo nga kaayohan sa Probinsya sa Dinagat.

1 – Wala masubay ang mga impormasyon mahitungod sa mga nagkalain-laing grupong tawo sa Probinsya sa Dinagat ug ang ilang nahimo nga kaayohan sa Probinsya sa Dinagat.



Repleksyon

Buluhaton :

3

3 ka mga butang nga nakit-an ko

Nahibalo-an ko ...

- 1.
- 2.

2

2 interesadong butang na nakat-onan ko

Nakat – onan ko...

- 1.
- 2.

1

1 ka butang na naglibog ko

Kinahanglan adunay dugang pa akong makat-onan...

- 1.
- 2.

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE



Ebalwasyon

Direksyon/Pamaagi : Lingini ang letra sa hustong tubag.

1.) Ang pagtabang ba sa mga nagkalain-laing grupo sa mga tawo nagapakita ba sa paghatag ug pagtagad kanila?

- a. Oo b. Dili c. puyde

2.) Asa dinhi ang nagpakita ug importansya sa nagkalain – laing grupo sa tawo?

- a. Paglikay kanila kung sila masugatan sa dalan.
b. Pagdaug-daug ug pag – abuso kanila.
c. Pagrespeto sa ilang tawhanong katungod.

3.) Kulot ang buhok , itom ug panit , lapad ang ilong ug mubo nga tawo , kinsa man sila _____?

- a. Badjao b. Mamanwa /Ayta c. Muslim

4.) Ginganlan sila nga tawong – dagat ug nagpuyo sa daplin sa dagat sa Jolo, Sulu.

- a. Waray
b. Badjao
c. Ayta

5.) Ang nagkalain – laing grupo sa mga tawo nagahatag ug kalisdanan sa atong probinsya ug rehiyon.

- a. Oo
b. Dili
c. Dili - sigurado

Tubag sa mga Pangutana

Sulayi Kini

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

1. B 2. C 3. A 4. B 5. A

Mga Buluhaton

Buluhaton 1

- *Pagrespeto sa tawhanong katungod.*
- *Pakig-amigo sa ilaha.*
- *Paghatag ug serbisyo alang sa kaayohan nila.*
- *Naghatag kanila ug importansya isip kabahin sa probinsya o rehiyon.*

(uban na tubag puyde basta maihaom sa pangutana)

Buluhaton 2

1.  2.  3.  4.  5. 

Ebalwasyon

- 1. A**
- 2. C**
- 3. B**
- 4. B**
- 5. B**

Sanggunian

Manalo, Thea Joy G. et al, 2015, Araling Panlipunan 3, Book Media Press, Inc., Pasig City.

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE